

Zpráva o situaci v oblasti otevřených dat ve městech a obcích ČR

Úvod

Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem vnitra mapovalo v období března - května 2017 situaci ve městech v oblasti otevřených dat pomocí online dotazníkového šetření. Odpovědi získané v rámci šetření jsou analyzovány v této zprávě. Mapování bylo zpracováno v rámci opatření "5.14 Mapovat situaci ve městech ve věci uplatňování otevřených dat." daného [Akčním plánem pro rozvoj digitálního trhu](#) (verze z března 2017) a v rámci závazku "4.2.1. Otevření prioritních datových sad veřejné správy a jejich doplnění na základě veřejných konzultací", kterýžto je součástí [Akčního plánu České republiky Partnerství pro otevřené vládnutí na období let 2016-2018](#).

Metodologie

Pro účely mapování byl vytvořen dotazník sestávající ze 7 otázek, který byl zpřístupněn online. Ministerstvo pro místní rozvoj rozeslalo v rámci gesce koordinace oblasti Smart Cities žádost o vyplnění dotazníku zástupcům všech obcí s celkovým počtem obyvatel větším než 20.000. Celkem bylo osloveno 61 obcí České republiky. Získané odpovědi byly analyzovány a výsledek analýzy je dokumentován v této zprávě

Kladené otázky

V dotazníku byly zjišťovány odpovědi na následující otázky:

1. Jste seznámeni s konceptem otevřených dat?
2. Jaká je situace Vašeho města v oblasti otevřených dat?
3. Pokud je to relevantní, uveďte odkaz (URL) na vaše otevřená data.
4. Pokud již otevřená data publikujete nebo máte plán jaká data publikovat, vyberte oblasti, kterých se data týkají.
5. Pokud neplánujete žádné aktivity v oblasti otevřených dat, uveďte prosím důvody proč.
6. Účastnil/a jste se (Vy či jiný zástupce Vaší instituce) v roce 2015 či 2016 některého ze školení či seminářů k otevřeným datům pořádaným MV ČR?
7. Měl/a byste zájem (Vy či jiný zástupce Vaší instituce) se v letošním roce účastnit školení k otevřeným datům, které připravuje MV ČR?

Pro všechny otázky, kromě otázky č. 3, byl nabídnut seznam možných odpovědí. U otázek č. 4 a 5 bylo možné vybrat více odpovědí, u zbylých otázek právě jednu. U otázky č. 3 bylo možno vložit URL, na kterém obec již publikuje otevřená data.

Otázka č. 1 se zaměřovala na aktuální úroveň znalostí pracovníků obecních úřadů v oblasti otevřených dat.

Otázky č. 2 - 5 se zaměřovaly na aktuální stav otevřených dat ve městech. Otázka č. 2 zjišťovala, zda

město v současnosti publikuje otevřená data, pouze plánuje otevření, nebo otevírání dat neplánuje. Otázky č. 3 a 4 zjišťovaly u měst, které již otevřená data publikují, kde jsou data publikována a v jakých oblastech (např. doprava, školství, zdravotnictví, apod.). Otázka č. 5 zjišťovala u měst, které otevřená data zatím nepublikují a ani to neplánují, důvod takového rozhodnutí.

Otázky č. 6 a 7 se týkaly vzdělávání v oblasti otevřených dat, které poskytuje pracovníkům institucí veřejné správy Ministerstvo vnitra. Otázka č. 6 zjišťovala, zda se zástupci měst účastnili vzdělávacích akcí v minulých letech. Otázka č. 7 zjišťovala zájem mezi městy o školení, která Ministerstvo vnitra v současnosti nabízí.

Seznam institucí, které poskytly odpovědi jsou přiloženy v Příloze této zprávy.

Výsledky šetření

Dotazníkové šetření probíhalo od poloviny března 2017 do konce dubna 2017. Dotazník vyplnili zástupci 40 obcí z celkových 61 oslovených.

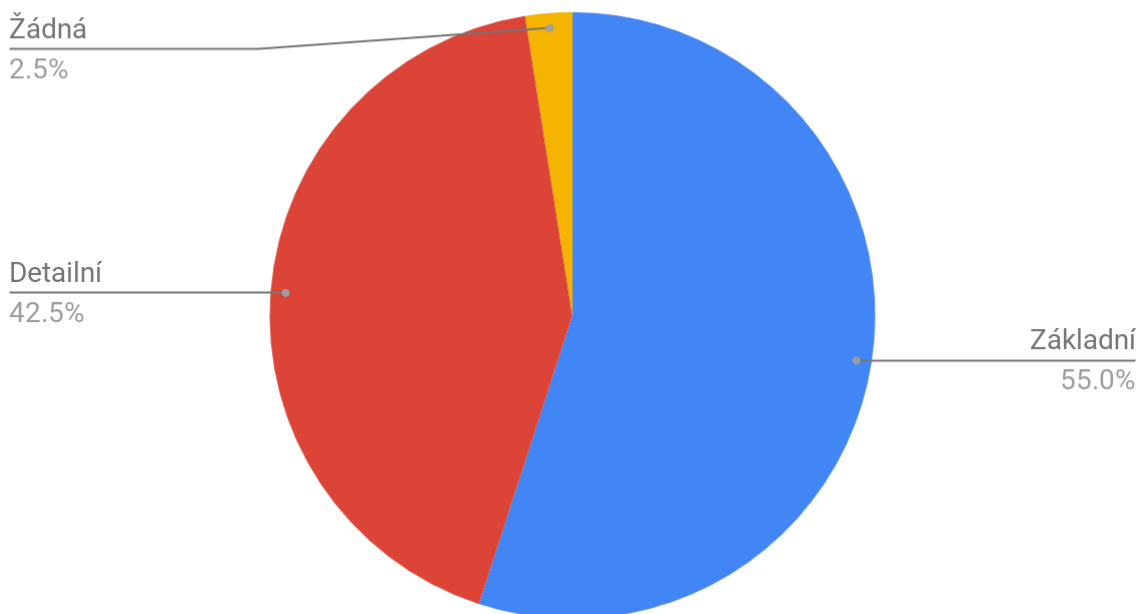
Úroveň znalostí pracovníků obecních úřadů

Základním předpokladem otevírání dat je, že vybraní pracovníci disponují dostatečnými znalostmi v oblasti otevřených dat. V prostředí České republiky to znamená, že znají požadavky na otevřená data kladené platnou legislativou (Zákon č. 106/1999, o svobodném přístupu k informacím) a orientují se ve Standardech publikace a katalogizace otevřených dat Ministerstva vnitra zveřejněných na <https://opendata.gov.cz>. Dále je nutné, aby znali Národní katalog otevřených dat a věděli, že v něm mají katalogizovat svá otevřená data. Též je nutné, aby věděli, jaká data je vhodné jako otevřená publikovat a jaká nikoliv (např. osobní údaje).

Na tuto problematiku se zaměřila otázka č. 1. Složení odpovědí na tuto otázku zobrazuje Graf 1: Současná úroveň znalostí pracovníků obecních úřadů.

- Detailními znalostmi v rozsahu uvedeném výše disponují pracovníci 42.5 % měst (celkem 17 obcí).
- Pouze základními znalostmi spočívajícími ve znalosti konceptu otevřených dat, nikoliv však ve znalosti postupů publikace a katalogizace otevřených dat disponují pracovníci 55 % obcí (celkem 22 obcí).

Graf 1: Současná úroveň znalostí pracovníků obecních úřadů



Zdroj: dotazníkové šetření MV ČR a MMR ČR 2017

Z obdržených odpovědí vyplývá, že téměř ve všech městech, která odpověděla na dotazník, byli vybraní pracovníci seznámeni s konceptem otevřených dat. Pouze v 17 městech (42.5 %) však pracovníci disponují znalostmi potřebnými k tomu, aby město mohlo otevírat data. Ve zbylých 23 městech (57.5 %) je nutné znalosti v oblasti otevřených dat zvýšit.

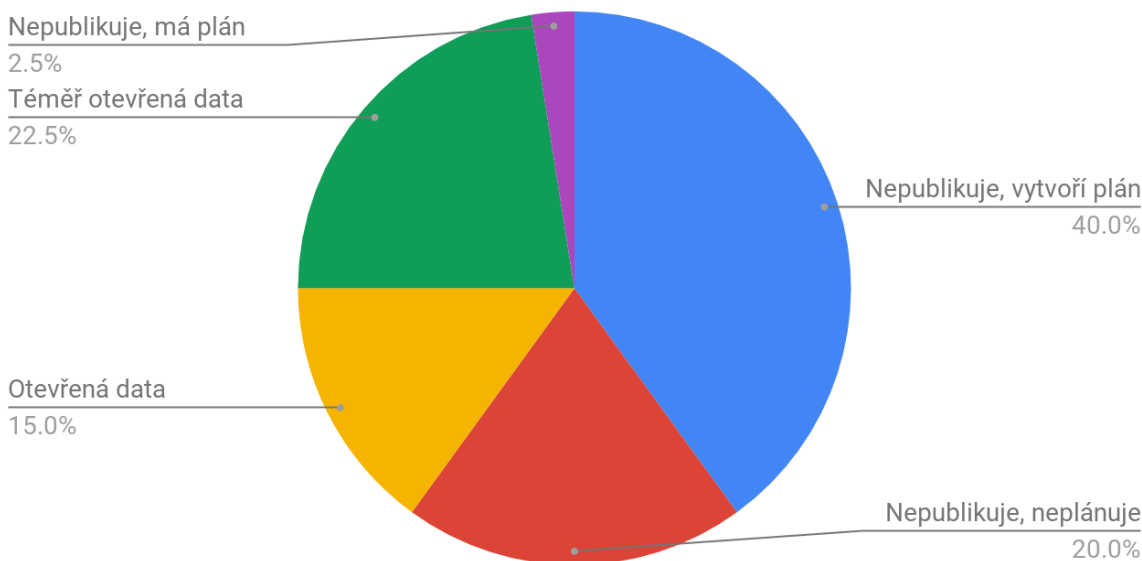
Stav otevírání dat ve městech

Publikovat otevřená data znamená poskytovat informace dle § 3 odst. 11 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, tj. způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není omezen a které jsou evidovány v národním katalogu otevřených dat. Dále je doporučováno, aby bylo při publikaci a katalogizaci otevřených dat postupováno dle Standardů zveřejněných na WWW stránce <https://opendata.gov.cz>

Na úroveň publikace otevřených dat se zaměřila otázka č. 2. Složení odpovědí na tuto otázku zobrazuje Graf 2: Stav otevírání dat.

- 15% měst (6) publikuje otevřená data, tj. dle § 3 odst. 11 zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím a dle Standardů (možnost Otevřená data v Grafu 2).
- 22.5 % měst (9) publikuje téměř otevřená data, což znamená, že poskytuje data ve strojově čitelné podobě, která však nesplňuje všechny požadavky (možnost Téměř otevřená data v Grafu 2).
- 2.5 % měst (1) nepublikuje otevřená data, ale má již vytvořen publikační plán (tj. ví, jaká data bude publikovat) a připraven proces publikace a brzy bude publikovat (možnost Nepublikuje, má plán v Grafu 2).
- 40 % měst (16) nepublikuje otevřená data, ale deklarovalo, že vytvoří plán publikace a bude publikovat (možnost Nepublikuje, vytvoří plán v Grafu 2).
- 20 % měst (8) nepublikuje otevřená data a neplánuje to (možnost Nepublikuje, neplánuje v Grafu 2)

Graf 2: Stav otevírání dat



Zdroj: dotazníkové šetření MV ČR a MMR ČR 2017

Z šetření vyplývá, že pouze 15 % měst publikuje otevřená data. U 22.5 % měst platí, že sice nepublikují otevřená data, ale strojově čitelná ano a dosažení otevřených dat lze očekávat brzy.

Zbylá nadpoloviční většina měst (62.5 %, 25) však data nepublikuje ani v otevřené podobě, ani v podobě, která by se otevřené podobě blížila. Pouze 1 město (2.5 %) již má připraven plán publikace a brzy začne otevřená data publikovat. Zbytek buď na plánu otevírání dat teprve bude pracovat (40 %) nebo vůbec neplánuje data otevírat (20 %).

V případě, že respondent odpověděl, že jeho město publikuje otevřená data, byla odpověď ověřena. Ověření bylo provedeno kontrolou katalogizace městských dat v národním katalogu otevřených dat. **U 2 měst, která deklarovala, že poskytují otevřená data, však bylo zjištěno, že podmínka katalogizace v národním katalogu otevřených dat není splněna.** A tak je nutno ta města ze seznamu měst poskytujících otevřená data odstranit.

Situace v oblasti otevřených dat ve městech tedy není uspokojivá. Většina měst otevřená data neposkytuje. Pozitivní je, že existují 4 města, která již otevřená data publikují. Ostatní města tak mohou na jejich aktivity navázat. Ve skutečnosti existuje těchto měst více, ale nebyly zahrnuty v šetření (z důvodu nižšího počtu obyvatel).

Graf 3: Oblasti otevřených dat ukazuje, v jakých oblastech jsou otevřená data poskytována. Pro každou oblast je uveden počet měst, která deklarovala, že v dané oblasti data poskytují. Byly zahrnuty odpovědi měst, která v otázce č. 2 spadají do kolonky otevřená data nebo téměř otevřená data.



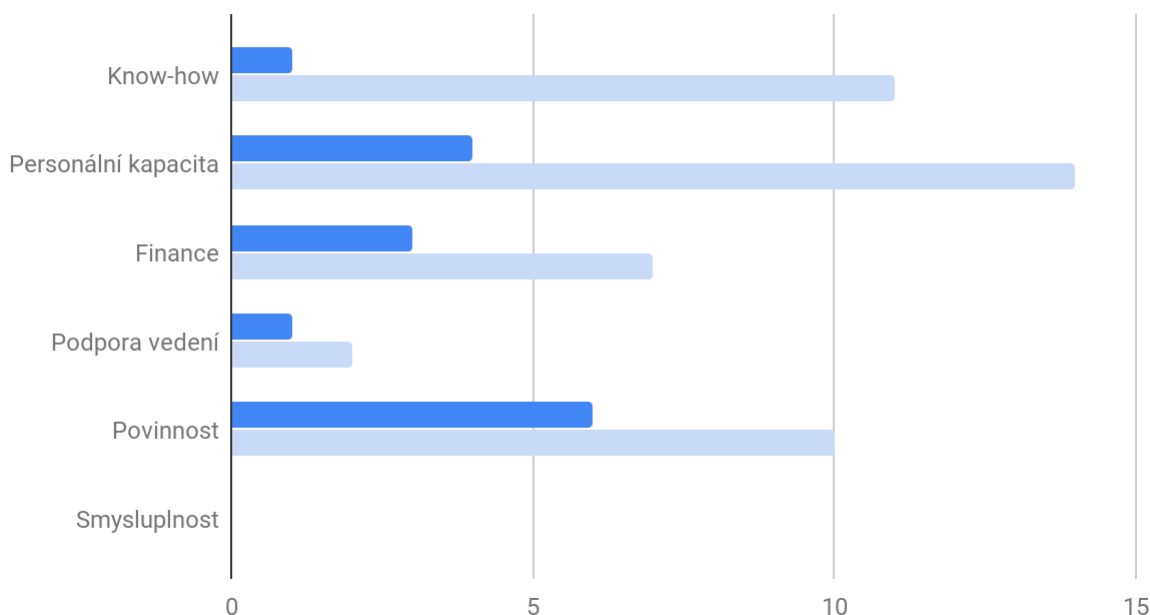
Zdroj: dotazníkové šetření MV ČR a MMR ČR 2017

Graf 4: Překážky otevírání dat ukazuje překážky otevírání dat dle získaných odpovědí. Výraznější modrou (horní údaj) jsou zobrazeny počty odpovědí od měst, které nepublikují otevřená data a ani to neplánují. V jejich případě se jedná o překážky, které jim v současnosti brání otevírání dat. Méně

výraznou modrou (spodní údaj) jsou zobrazeny počty odpovědí od měst, které nepublikují otevřená data, ale plánují to. V tomto případě lze odpovědi interpretovat jako informaci o překážkách, které musela města překonat, než se rozhodla k otevření dat.

Jak vyplývá z grafu, již na úrovni větších měst nikdo smysluplnost otevírání dat nezpochybňuje. V některých případech je ještě nutné přesvědčovat vedení města k tomu, aby otevírání dat podpořilo a schválilo. Z odpovědí vyplývá, že překážkami budou především personální a finanční kapacity. Dále pak překážka, že legislativa nestanovuje otevírání dat jako povinnost. Města, která se již rozhodla k otevírání dat, uvádějí, že musela překonávat problém nedostatečného know-how. Města, která se pro otevírání dat nerozhodla již tento problém uvádějí v menší míře. Lze z toho dovodit, že potřebné informace k otevírání dat jsou již dnes dobře dostupné (viz <https://opendata.gov.cz>).

Graf 4: Překážky otevírání dat



Zdroj: dotazníkové šetření MV ČR a MMR ČR 2017

Vzdělávání

Ministerstvo vnitra poskytovalo v letech 2015 - 2016 sadu školení v oblasti otevřených dat, se kterou navštívilo téměř všechny kraje a kterých se účastnili zástupci měst v těchto krajích. V roce 2017 se školeními pokračuje. Z odpovědí na otázky vyplynulo, že v minulosti absolvovalo školení 50 % měst (resp. jejich zástupců) a že o školení v letošním roce má zájem 87.5 %

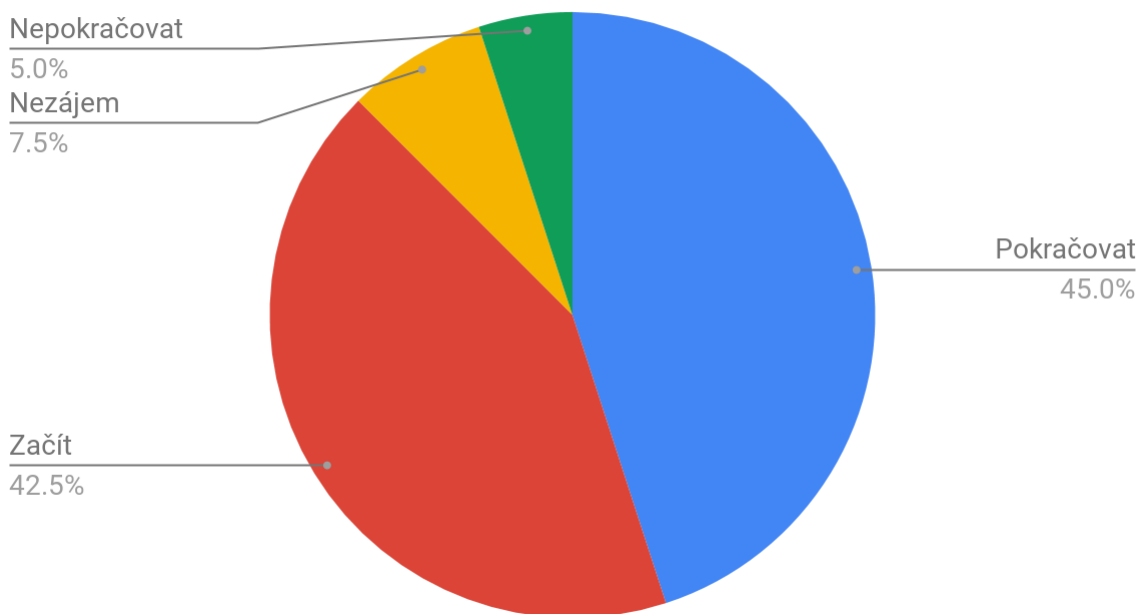
Graf 5: Účast a zájem o školení kombinuje oba ukazatele, tj. jak účast na dřívějších školeních, tak zájem o účasti na školeních, která Ministerstvo vnitra plánuje:

- Zástupci 45 % měst se již školení dříve účastnili a rádi by pokračovali i v budoucnu.
- Zástupci 42.5 % měst se školení dříve neúčastnili, ale rádi by v letošním roce začali.
- Zástupci 5 % měst se již školení účastnili a nemají zájem pokračovat.
- Zástupci 7.5 % měst se školení v minulosti neúčastnili a ani se neplánují v budoucnu účastnit.

Z odpovědí vyplývá, že drtivá většina měst má zájem o (pokračování) vzdělávání v oblasti otevřených

dat. Zajímavým údajem také je, že zástupci 75 % měst z těch, která neplánují otevřít svá data, by se i přesto letos účastnili školení k otevřeným datům (celkem se jedná o 6 měst).

Graf 5: Účast a zájem o školení



Zdroj: dotazníkové šetření MV ČR a MMR ČR 2017

Příklady dobré praxe

Vybraným příkladem dobré praxe pro samosprávné celky je statutární město Ostrava, které publikuje zajímavý přehled městských otevřených dat, geografická data a část dat ze svých zřizovaných institucí. Až na odlišný způsob katalogizace (rozdělení distribucí datové sady) splňuje město Ostrava podmínky publikace a katalogizace MV ČR. Dalším příkladem dobré praxe je město Opava, které jde naopak v záležitosti katalogizace příkladem, protože publikuje dle metodik MV ČR.

Závěr

Mapování situace ve městech v oblasti otevřených dat zjistilo, že pouze v 17 městech (42.5 %) nad 20.000 obyvatel mají pracovníci obecních úřadů všechny potřebné znalosti nutné k otevírání dat a že pouze 6 měst (15 %) deklaruje, že publikuje otevřená data, přičemž u 2 dvou z těchto měst bylo zjištěno, že nesplňují všechny potřebné náležitosti dle platné legislativy. Tedy pouze 4 obce (10 %) prokazatelně publikují svá data v otevřené podobě. Na druhou stranu 9 měst (22.5 %) je k publikaci otevřených dat velmi blízko a 24 měst (60 %) publikaci dat v otevřené podobě plánuje. Jako největší překážky otevírání dat jsou zmiňovány především personální a finanční kapacita a také to, že otevírání dat není pro samosprávné celky povinností danou konkrétním legislativním předpisem. Byl prokázán velký zájem o školení v oblasti otevřených dat pořádaných Ministerstvem vnitra. Příkladem dobré praxe pro samosprávné celky jsou [Otevřená data statutárního města Ostravy](#), která publikují otevřená data podle metodik a standardů MV ČR a současně nabízí zajímavý přehled otevřených dat,

zveřejňuje geografická data a část dat ze svých zřizovaných institucí.

Poznámka: Dotazníkového šetření se zúčastnily 2/3 měst s více než 20 000 obyvateli. Výsledky mohou být zkresleny.

Příloha

Seznam měst a obcí participujících na dotazníkovém šetření
Magistrát hl. m. Prahy
Magistrát města Havířova
Magistrát města Mladá Boleslav
Magistrát města Olomouce
Magistrát města Pardubic
Město Blansko
Město Bohumín
Město Břeclav
Město Český Těšín
Město Hodonín
Město Cheb
Město Jindřichův Hradec
Město Krnov
Město Litoměřice
Město Orlová
Město Písek
Město Příbram
Město Strakonice
Město Tábor
Město Třinec
Město Uherské Hradiště
Město Valašské Meziříčí
Statutární město Brno
Statutární město Děčín
Statutární město Hradec Králové
Statutární město Chomutov
Statutární město Kladno
Statutární město Most
Statutární město Opava
Statutární město Ostrava
Statutární město Přerov
Statutární město Ústí nad Labem
Statutární město Zlín

Last update:

2017/07/13 00:00 dokumenty:2017-06-28-otevrena-data-ve-mestech <https://opendata.gov.cz/dokumenty:2017-06-28-otevrena-data-ve-mestech>

From:

<https://opendata.gov.cz/> - **Otevřená data**

Permanent link:

<https://opendata.gov.cz/dokumenty:2017-06-28-otevrena-data-ve-mestech>



Last update: **2017/07/13 00:00**